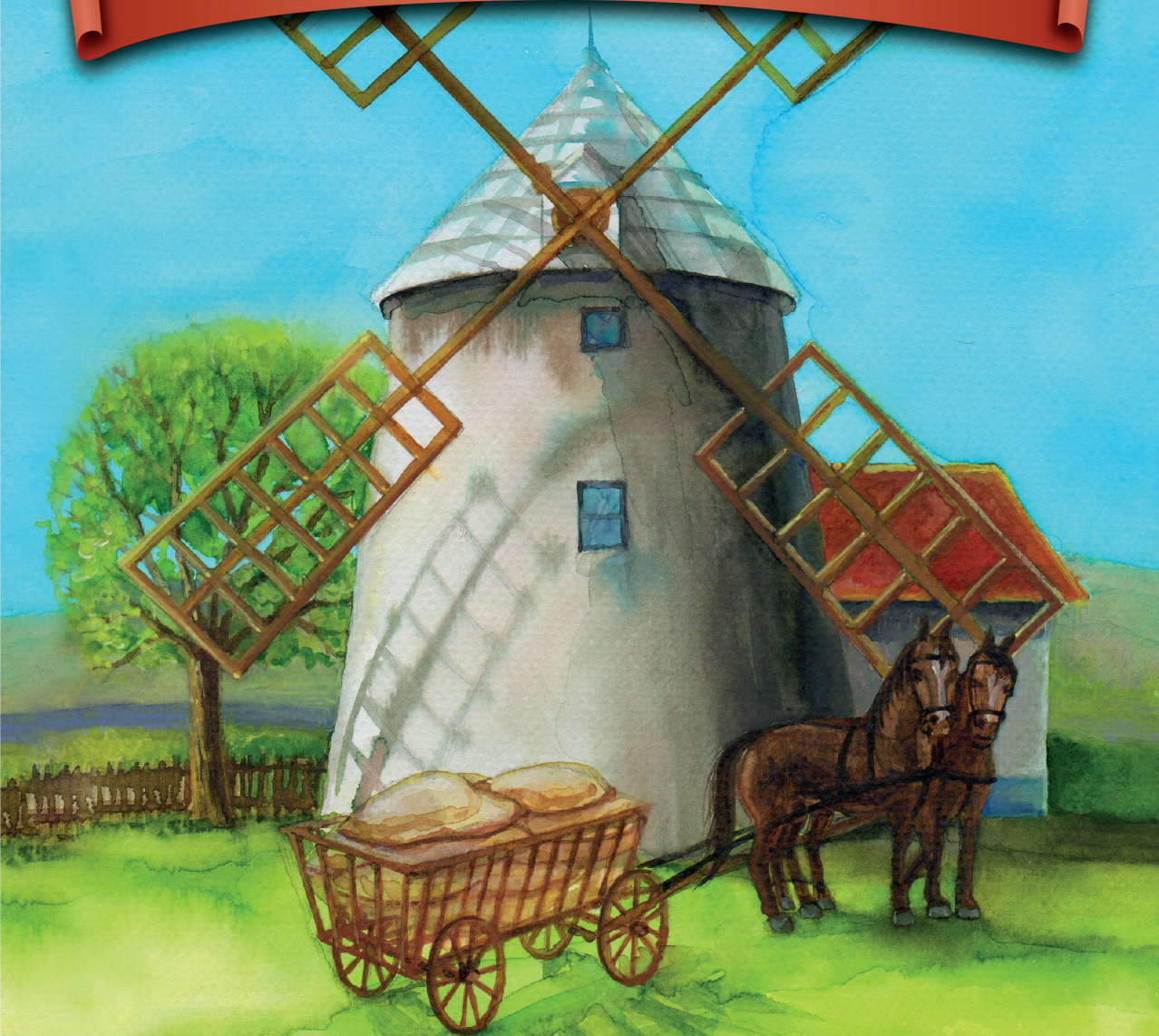

AKO
ZEMEPÁNA VYMLETÉHO
SPRAVODLIVOSŤ ZOMLELA

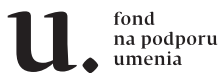

Branislav Jobus

Ilustrovala Jana Hrčková Stankovianska

Tento projekt z verejných zdrojov podporil

Text © Branislav Jobus 2024

Illustrations © Jana Hrčková Stankovianska 2024

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2024

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat' ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného, alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-6586-3

— Branislav Jobus —

AKO ZEMEPÁNA VYMLETÉHO SPRAVODLIVOSŤ ZOMLELA

rok 1850

Ilustrovala Jana Hrčková Stankovianska

slovart

OBSAH

Ako u mlynára Plevu začalo opäť
poriadne fúkať // 7

Ako Justícia Nepochybná nazmetala
za plný krčah vzácnej múky // 13

Ako hrnčiarovi Dionýzovi Tehlovi padol
vlastný dom na hlavu // 19

Ako si garbiar Bartolomej Šlamastika uplietol
bič sám na seba // 26

Ako pekár Kristián Šmakocinka predával
diery z koláča // 33

Ako Gerhard Frmol odhalil krádež
v pohostinstve u Tadeáša Chňorvu // 39

Ako si sklenári Pavol Prasklina a Peter Puklina
založili firmu // 45

Ako pastierovi Johanovi Vemenovi
pred očami kravy uleteli // 53

Spravodlivé dedičstvo po drevorubačovi
Alfonzovi Polenovi // 59

Ako Justícia s Gerhardom vyliečili obuvníka
Jakuba Bosého // 65

Ako drotár Šperhák vyriešil záhadu strašidla
z hradnej veže // 71

Ako sa konečne podarilo spravodlivo potrestať
zemepána Štefana Vymletého // 79

Ako hral Lajoš Prievan na husliach, až
z toho boli riadne svadobné ofuky // 85

Školský výlet a návšteva
veterného mlyna (rok 2024) // 91

AKO U MLYNÁRA PLEVA ZAČALO OPĎ PORIADNE FÚKAŤ

Raz, nie až tak veľmi dávno, ba ani pradávno, si Vetroslav Pleva postavil na prenádhernej lúke ešte prenádhernejší veterný mlyn.

Keďže v tej veternej oblasti skoro celý rok statočne dulo, mlynárovi a jeho rodine sa celkom dobre žilo.

Nuž, a keďže sa cítil ako súčasť pracovitého ľudu, sa na to, ako sa v živote riadne narobil, ani priveľmi nestážoval.

Mlynár vychoval deti, no tie sa mu na jeho staré kolená rozutekali po svete a veruže sa musel obracať, aby to všetko utiahol sám. Mlynárku ešte v mladom veku odfúklo nevedno kam.

„Ej, veru, zišla by sa mi nejaká brigádnička. Šikovná pomocníčka, čo by aj okolo mlyna trošku poriadok urobila, aj sem-tam mlynským kolesom potočila. To by bolo sveta žiť!“ zasníval sa mlynár, keď vtom mu na hlinený krčah, čo mal napichnutý na drevenom kole vstupnej brány, zaklopala švárna dievčina.

„Dobrý deň, pán mlynár. Túlam sa svetom, spravodlivosť hľadám a roboty sa nebojím!“ prihovorila sa mu nezvyčajným heslom dievčina s malinkým batôžkom prehodeným cez plece. „Volám sa Justícia Ne-

pochybná a veľmi rada by som u vás pracovala, ak by ste prijali pomoc. Vidím, že roboty máte vyše hlavy!“ usmiala sa Justícia na mlynára Plevu, ktorý práve stál pri kope mechoch plných múky, čo mu siahali až vyše hlavy.

Vetroslav Pleva sa poškrabkal po plešine, po bokoch mu trčali len také trápne pozostatky kučeravých vlasov. Bolo nad slnko jasné, že sa o seba poriadne nestará.

„Ale áno, rád zamestnám pomocníčku. Ved' vetry tu našťastie dujú tak intenzívne, že mlynské kolesá sa takmer stále krútia. Je sa akej roboty chytiť.“ A už aj išiel ukázať Justícii skromnú izbu v malom dome vedľa veterného mlyna. „Tu sa zlož, dievča zlaté. Môžeme si vyhrnúť rukávy, a šup do roboty!“ riekol Pleva a pozrel na dievčinu, ktorá mala ľanovú košielku s krátkymi rukávmi, a tak si nemala čo vyhrnúť.

„Ja som Justícia. Justícia Nepochybná!“ predstavila sa znova pokorne až hanblivo a pozrela sa do zeme.

„Hm, krásne meno ti rodičia dali. Justícia. Ešte som nezažil, aby sa tak niekto volal, a to som teda toho zažil už dosť...“ zamyslel sa nad svojím životom mlynár, pousmial sa na novú brigádničku a obaja sa okamžite pustili do práce. Ako tak mleli, neustále sa rozprávali a plné mechy múky na kopu ukladali. Mlynár si Justíciu hneď obľúbil a vytiahol z nej také zaujímavé informácie, že aj zabudol, aký je narobený.

„Áno, hľadám spravodlivosť. Ublížili mi a neprávom ma vyhnali z rodnej doliny. Zemepán Štefan Vymletý,

čo mal nado mnou vyniesť súd, sa iba rehotal, oči-vidne som mu bola na smiech. Obvinil ma z krádeže jeho obľúbenej parochne, v ktorej sa hrával na francúzsku šľachtu. Márne sa na ňu chcel podobať. Aká potupa! Dokonca si vymyslel, že som mu spolu s tou parochňou ukradla aj vši. Takto z brucha povytáhoval úplne nezmysly. Na panstve som mala na starosti pitný režim. Celé dni som vedrá s vodou z hlbkej studne ťahala – vďaka tomu mám tieto parádne bicepsy!“ pochválila sa vyrysovanými svalmi.

„Krutý príbeh. Hádam tú spravodlivosť raz nájdeš,“ zhodnotil mlynár, poprial novej brigádničke dobrú noc a obaja sa pobrali do svojich izbietok.

V noci, práve vo chvíli, keď kukučkové hodiny odkukali polnoc, prestalo fúkať.

Na mieste, kde od nepamäti dulo, preto tam aj veterný mlyn postavili, sa zrazu, ako sa hovorí, ani lístok na strome nepohol.

Ráno sa obaja chceli s elánom pustiť do práce, ale obrovská vrtuľa na mlyne sa ani nepohla. V ten deň nezomleli jediné zrnko.

Justícia zatiaľ poupratovala okolo domu a mlynár Pleva si v prvý deň bez vetra konečne trošku oddýchol. No keď nezafúkalo druhý, ba ani tretí deň, znervóznel. Justícia už nemala do čoho pichnúť, keďže vyupratovala a vyzamerala aj poslednú štipku múky.

Do týždňa všetci zákazníci odišli ku konkurencii – k vodnému mlynu – a nastala kríza, akú mlynár Pleva vo svojom pestrom živote, zahrňujúc len robotu,